

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZEPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-uteza 16. szm.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. ROSKA MIKLÓS.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete
hová a hirdetési díjak küldendők.Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyílttér
sora 50 fillér.

Csak egy arasznyi földet! A Gyulafehérvári Kalauzról.

Nap-nap után bál, multságok, estélyek, lakodalmak, keresztelők, egyéb hangulatok, összefüvetek vig zaja tölti be a fővárost és vidék házait. Kisebb-nagyobb csoportokban, de egy-egy napon százazrek lelkülete derül fel a farsang örömeiben.

Hazámfiak! Honleányok! a jóleső óráknak derüjében ragyogjon ki lelketekből egy pillanatra az anyaföldnek szeretete: az aradi vértanuk megszentelt földterületéhez tapadó kegyeletérzések.

Megakarjuk a nemzet számára szerezni ezt a helyet. Kiakarjuk ásatni az ottan porladó csontokat. Oltárát akarjuk emelni a hazaszeretetnek. Ebben segítsetek!

Akik örömben usztok és mulattok, adjatok és szedjetekek össze néhány koronát erre a célra s küldjetekek azt be Arad szabad királyi város tanácsának, hogy egy vagy több négyszögöl a ti kezeteken át s a ti nevetekkel jusson a nemzeti kegyelet leróvására.

Csak egy arasznyi földet adjatok, hogy a nemzeté lehessen az egész terület!

Budapest, 1909. január hó 28-án.

Dr. Barabás Béla,

országos képviselő, az Aradon működő tizenhármass bizottság elnöke.

(K.) Miért foglalkozom e helyen a Gyulafehérvári Kalauzzal, annak egyszerű oka az, mert erre méltónak tartom.

S méltónak tartanám mindig elismeréssel adózni minden oly törekvés vagy vállalkozás iránt, mely városunk előhaladását, annak fejlődését, tekintélyét kifelé úgy mint befelé emeli és felvirágzását czélozza.

A Gyulafehérvári Kalauz ezeket czélozza, ezekért kívánt létrejönni, ezekért íródott meg s ezekért indul útjára, mely út messze elvezet e város határain túl is.

Sokan talán lekicsinylik a Gyulafehérvári Kalauznak enémbelei fáradozását, de ezek a kicsinyeskedők már természetükönél fogva arra vannak praedestinálva, hogy minden jobb irányú ügyre rámosolyogjanak és annak jelentőségét, hatását gyöngitsék.

A Gyulafehérvári Kalauz létrejövele abban leli magyarázatát, hogy a városunkat látogató idegenek szükségét látták annak s ezt kifejezésre is juttatták.

Ily körülmények között közgazdasági jelentősége lett e vállalatnak, mert a Kalauz minden irányban tájékoztatja az itt megforduló idegent s ezen tájékoztatása nyomán városunk kereskedelmét és iparát is közkeletűvé teszi.

De emeli tekintélyét a városnak a Kalauz a vidék, a messze vidék előtt, mert jöllehet Gyulafehérvár nem igényli magának a világvárosi jellegét, melyben Kalauz nélkül eligazodni nem lehet, (s mégis vannak világvárosok, melyekben vezető nélkül bolyong az idegen): Gyulafehérvárnak vannak historiai becsü emlékei, melyekhez a Kalauz útmutatása mellett eljuthat az idegen s azok megismerése a Kalauz segítségével könnyebben sikerül, miből csak a városnak van ismét morális haszna, mert dicső multjának felidézésével bebizonyíthatja azt, hogy megérdemli azon helyet, melyet biztosítani kíván magának a számbavételért versengő városok között.

Nézetem szerint Gyulafehérvárnak úgy kulturális, mint közgazdasági tekintetben nagyobb szolgálatot semmi egyéb oly irányu irodalmi vagy dologi intézmény eddig még nem tett, mint a minőt a Kalauz elérni remél. Oly irodalmi munkásságot nem fejt ki Gyulafehérvár, mely után híret terjesztené a városnak. Ezen a téren talán a legszegényebbek vagyunk. Évtizedek mulnak el, míg egy-egy szűk területen használt tanügyet vagy vallásügyet szolgáló irodalmi termék napvilágot lát városunkban. Nagyobb dologról említést tenni nincs módunkban. Minimális számú hirlapjaink s egy néhány évmutató képezik szellemi gyümölcseit e városnak.

Meg kell tehát becsülnünk minden tollvo-

varszerűen tornyos indulóházat megnézzem: Amerikai egyetemnek néznők inkább. Mondják, hogy ennél szebb, költségesebb és nagyobb, the largest in the World, nincs egész Amerikában, talán az egész kerek világon. Elhithetjük, mert remek munka valóban.

Az építése bizonyára kapcsolatban van a világkiállítással. Csakugyan, ez a legjobb berendezésű, jól tagozott, lépcsőzettel bíró indulóház, melynek a pályaudvarába egyszerre 32 vonat szaladhat. Terjedelemre nézve olyan nagy, hogy amikor bementem az office-be látmozgattatni a körutazási jegyemet és az utipodgyásmat feladni, az emberforgatagból csak utbaigazitással jöhöttem ki s azután nem találtam be a fényes váróterembe.

Tüzetesen azért néztem meg az indulóházat, mert az építése elüt a mi európai félkör fedelű, üveg- és vas alkotványainktól. A nagy Hall-ból, belépőből jutunk a várótermekbe.

Népes volt az indulóház, természetes, világkiállítási idő van s a hét derekán legszebb őszidő. Nem emlékszem, hol láttam ilyen embersűrűséget. Talán Lausanne-ban, a svájci rövid nyár derekán.

A 213 méter hosszú nagy csarnokban, a ráccsal elzárt perronról jutok a vonatomhoz számozott kapun át. A vonat indulási ideje és a végső állomás jelezve van. A 32 sínpar közül megtalálom a magamét, amely innét 618 mérföld távolságban Pittsburgba visz. A fehér sapkás, sötétkékek ruhás, sárga gombos vasuti kalauzok egyszerűen többször nem haborgatnak.

Az amerikai, egymást össze-vissza keresztező, a mezőt megszagató vasutak és az azokon való gyors, minden irányban való közlekedés, álmélkodásra indítottak engem többször. Több vasut van az Egyesült Államokban, mint egész Európában.

Gyenge köd fekszik a tájon. Zakatol, prüsszög, dühörög a vonat, megtöri a csendet. A sebes vasuton átszelem Illinois állam délibb, keskenyebb részét egészen.

Egyhangu a tájék, rónaföld, itt-ott erdőszélek, hézagos eleven garádok, jelentéktelen tuczat városkák faházakkal, eldugott, kicsi faluk, melyek végén cigánysort ne keressünk, de annál több gyár, szebb gazdasági telepek, kün legelő marha állományok. Majorságok, majorosok nagy számmal, szivják a puszták nyugodt levegőjét, egészségesek mint a makk. Virágzó farmok, köépületek, közből egyesben álló csőszházak, tömegben zsugorodó faviskók, melyek kiállanak, hátra esnek kapugádor vagy szobaajtófele bejárattal. Az egyik kis házon lemállott a vakolat a szemöldökfa mellől. Illinois, az Unio első államai közül való.

Nők, kik a pusztán unatkozni szoktak, egykedvűen néztek ki az ablakon amerre elhaladtunk. Falusi álmélkodás.

A táviró huzal póznái gyorsan tünedeztek, változtak egymásután. A vaskerekek, messzeségben haladtak.

Felszabadulván a vadászat, megszólalt a puska, lövést kibocsáthat. Egy vadászt látok fürjészek figyelmével, kíséri a szűkülő kutyája. Puskája, szíjjánál fogva volt vetve a vállára. Czfirázatos oldal-tarisznyájának a hurkairól kisebb madarak lógtak, melyeket leszedett a levegőből biztossággal. Most a kutya, mintha erősen lapuló nyulat állna. A vadász leemeli puskáját, figyel, mi kerülhet lövésre.

Az indiánoktól már megtisztult Indiana államnak

TÁRCZA.

Feleségem betegágyánál.

Ifjúságom tovatünő idején,
Az életet mikor alig ismerém,
Ha láttam, hogy a leánya
Mint a lepke csak úgy játszva
Kerül engem, tréfálva, hogy mást szeret:
Mily borusnak láttam egem,
Oh mint sirtam, keseregtem
Énekelve bús-keserves verseket!

És ime most deres fővel, ha látom
Feleségem kinok között az ágyon,
S nem tudom, hogy jövő pereze
Éltet hoz-e, éltet vesz-e
S lelkemben egy világ terhét érzem:
Ajámmon nincs ime ének,
Szótlan, némán égre nézek,
És imára fogom össze két kezem.

Ferenczi István.

F. Louistól Pittsburgig.

Amerikai utirajz.

A „Gyulafehérvári Hirlap” számára írta: Vértesi Károly.

A reggeli órákban szállók a vonatra, hogy egész nap láthassak. Egy órával előbb vagyok már az Union Station-on, hogy az öt millió dollárért épített új (1895)

Sirolin

emeli az élvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájc.)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban.

Ára üvegenként 4.— korona.

nást, mely a város kulturális és közgazdasági érdekében íródik. Meg kell jutalmaznunk minden munkát, mely a város javára, haladására törekszik.

A Gyulafehérvári Kalauz közgazdasági jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, mint az az igazán nevezetes körülmény, hogy megfigyelésünk szerint már több erdélyrészi városban érdeklődnek a Gyulafehérvári Kalauz iránt és pedig azon szempontból, hogy Kalauzunk intencióját követve, hasonló ismertetőt adjanak közre a józan gondolkozású városok.

Ez a körülmény egymagában megérdemli, hogy elismeréssel adózzunk a Gyulafehérvári Kalauz létesítői iránt, mert tőlünk példát vesznek más városok, ami eszménk hasznosnak van elismerve s azt követni igyekeznek.

S e jelekből ítélve feltehetjük, hogy nemcsak erdélyi hazarészünkben, de hazánk más városaiban is követni fogják ami példánkat, melynek városfejlesztő erejét elvitatni nem lehet.

Belátták ezt ami korszerűen gondolkozó kereskedőink és iparosaink is s azért vették igénybe oly meglepő szép számmal a Gyulafehérvári Kalauz lapjait.

Ne kicsinyeljük e vállalat jelentőségét tehát, de igyekezzünk azon, hogy a Kalauznak vidéki ismerőseink közötti terjesztésével ismertessük meg városunkat s keltsük fel az érdeklődést a Kalauz kapcsán minél szélesebb körben városunk iránt.

Noblesse oblige.

Sokszorosan elcsépelet, ezerszer felhánytorgatott bünéről társadalmunknak, kívánunk ez alkalommal szólni, mert úgy véljük, hogy soha eleget, még kevésbé kellőképpen nem figyelmeztethetjük polgártársainkat ami áldatlan, lehetetlen társadalmi viszonyainkra.

Egyetlen társadalmat sem találhatunk, mely rút kinövéseiben, veszélyes túlzásaiban csak némiképp is hasonlatos volna a miénkhez. Egy országot sem találhatunk, melynek lakosai oly mértékben élnének viszonyaik fölött, mint a mi szerencsétlen magyar hazánkban.

Nálunk a társadalom kötelez. Noblesse oblige! Erősebb minden törvénynél, erősebb a kényszerű körülményeknél az a hatalom, mely rabigájába nyomorítja az embereket, mely tönkre teszi erkölcsileg s anyagilag

egyaránt, az erejében sokszor már nem is bízó szerencsétlen áldozatokat.

Vajjon kit találunk — nézzünk csak körül figyelmes szemmel — társadalmunkban, ki erejéhez mérten, jövedelmei arányában él. Vajjon a diplomás ember családjá, kinek jövedelme alig haladja felül a 4000 koronát, nem úgy él, mintha legalább is 10000 korona keresete volna. Hát a hivatalnokok, kik megszámlált garasaik daczára úgy élnek, mintha 1000 holdas földük lenne a Bánátban. S a kereskedők és iparosok s rendre egymás után valamennyien, akik csak itt vagyunk, úgy élünk-e vajjon, ahogy azt a viszonyaink megengedik! ? Nem! S ezerszer nem! Legalább is egy fokkal, ha nem többel, viszonyainkon felül költekezünk, élünk. Amikor azután beköszönt végre a gond. Mert a hiányzó bevételeket, hitellel próbáljuk ideig óráig pótolni, várva az eljövendő sült galambra, főnyereményre, elhaló milliós nagybácsi örökségére, vagy hasonló szolid bázisu jövedelemre. De számításaink majd mindenkor csődöt mondanak. A hitel végtére bedugul. Főnyereményt, örökséget nem csinálunk, a sült galamb másfelé röpül s mi itt állunk szomorú, lehorgasztott fővel, gondok közepele s törjük amugy is agyongyötört fejünket, miből, honnan teremtsük elő az esedékes részleteket, kamatokat.

De a társadalom kötelez. Noblesse oblige! A tanár felesége, gyermekei, noha jövedelmei nem engedik, kénytelenek úgy járni, ahogy azt társadalmi állásuk hibás kíváncsi megkövetelik. Az ügyvéd, az orvos családjának úgy kell élnie, mintha földbirtokos lenne, a földbirtokos, mintha fertály mágnás, s a fertály mágnás, mintha majoratus, latifundium birtokosa volna. A cseléd ma már kalapban jár, hogy kisasszonynak nézzék, a nevelőnő pedig már egyenesen kenyértadó gazdájának felesége ruházatát mimeli. A reprezentáló háziaszony párisi divatlapot járát, hogy azok szerint öltözködjék s így tovább fel, fel egész a legmagasabb régiókig.

Igy történnek azután azok a neveléses visszasságok is, hogy sokszor látjuk a hölgyeket, olyan estélyi toilletekben végig söpörni az utcákon, melyek szakasztott a párisi divatlap szerint készültek, de amelyekhez azonkívül egy automobil, de legalább is hintó szükséges. Mert azok a hölgyek, kik Párisban ilyen divatu ruhát hordanak, birnak ezekkel a kellékekkel is.

Egy párisi ismerősöm egy alkalommal nálunk járva, meglepetten mondotta nekem :

— Uram, ilyen elegáns urakat és hölgyeket, mint az önök fővárosának utcáin, nálunk Párisban sohasem láttam. Az ilyen elegáncziával öltözött emberek odahaza hintón vagy automobilon száguldnak végig.

S ez így is van. Nálunk a déli korzón, fénymázás topánu urakat s hölgyeket látni, nem tartozik a ritka-

ságok közé. Odakünt a tényleges elegáns világban, csak kocsin hordják ez alkalmi ruhadarabokat.

De épen ez a ferde helyzet, melybe társadalmunk akaratlanul került, okozza mind e visszasságokat s kellemetlen következményeket, melyek együtt járnak vele. S nem is reményelhetjük, hogy mihamarább változások álljanak be e lehetetlen helyzetekben. Sőt, ha figyelemmel kísérjük az eseményeket, úgy láthatjuk, hogy ez az igaztalan, hazug tendencia növekedő félben van. Nem is azt ezélozzuk mi, hogy valamelyes javulás is járjon tanításunk nyomában, mert hiszen jól tudjuk, minden komoly szavunk csak falra hányt borsó. Csúpan felakartuk emelni tiltakozó szavunkat most, mikor a téli társas összejöveteleken legtöbb alkalmunk van megfigyelni a káros, végzetes következményekkel járó hibáit társadalmunknak, hogy legalább egy hang halatszék e Sodoma és Gomorha pusztulását megelőző korszakban.

Mert nagyon jól tudjuk, hogy azért hölgyeink egy ruhát csúpan egy mulatságra tartanak alkalmasnak s hogy színházba csúpan földszintre járhatnak; minden idényben új divat, minden nyáron fürdő kell s az adósság nő tovább feltartóztatlanul, egyre, egyre. Mert hát: Noblesse oblige! Az előkelőség kötelez!

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1908. január 31.

— **Papszentelés.** Püspök úr önmagyméltósága Lestyan József alszerpapot és Szöts Albert végzett theologust magánakolnájában e hó 24 én áldozópapokká szentelte.

— **Házasság.** 1909. január 27-én kötött törvényes házasságot Silbermann Regina helyi lakos hajadonnő Rosenbaum Móricz székelyudvarhelyi lakos, deszkaraktári alkalmazottal.

— **Halálozások.** Özv. Glaser Lipótné sz. Zeller Éva magánzónő, Reisz József mészáros mester anyósa 1909. jan. 24-én 82 éves korában, Todorescu Fulvia 8 éves leány, dr. Todorescu Péter volt es. és kir. törzsorvos gyermeke 1909. jan. 27-én és Nagy József volt mészáros 80 éves korában f. hó 28 án elhaltak.

— **Szinielőadás a tiszti kaszinóban.** A tisztikar e hó 30-án este a várbeli tiszti kaszinó nagyertermében fényesen sikerült szinielőadást rendezett remekül nagy közönség jelenlétében. A szinielőadás remekül sikerült. Feltűnt az összhangzó játék, mely — mint arról lapunkat értesítik, — Lang tüézrszázados érdeme.

— **Esküdtzéki tárgyalások.** A gyulafehérvári kir. törvényszéknél a folyó évben az első esküdtzéki ülészek február 1-én kezdődik. Tárgyalás alá kerül körülbelül 5 ügy. A rendes és helyettes esküdték név-

a közepén, őserdő helyén fekvő Indianapolis fő- és legnagyobb városához érünk. Népes állomás. Lakosainak a száma 1900. évben 170.000 volt, de Amerikában, ahol husz év elmúlt idő, öt év is már nagy idő; kivált mikor az ósdi Európából, egyes országok korhadó intézményeitől, adóterhektől menekülni igyekszik a szabadabb levegő után vágyó nép. Mert ne gondoljuk, hogy csak a szegény cserél szegénységet, beszéltem több módos, tanult emberrel, aki az otthoni állapotokkal jól lakott. Az itthon levő elégedetlenek közül is akárhány vágyik ki.

A szép és rendes építkezésű új város végéről belátok a széles fasoros, egyenes utakra és az utak keresztezésénél a State Capitol magas kupolás díszépítkezésére, amely mint hallom, kerek két millió dollárba került. Ha időmet nem tartogatnám a washingtoni világ-híres Capitolnak a tüzetesebb megnézésére, bizony érdemes lett volna a feldudorodó kupola közelebbi megtekintése végett kiszállni.

Indiana földje ha nem is a legjobb, a németek szorgalma azt feljavította. A tarlót felgyujtják, a földet így trágyázzák. Szerke-szörva vannak a paraszt kalyibák.

Utmentén száz mérföldekre terjedőleg kiabál a reklám, egy pántlikás szivarfajt ajánl öt czentért. A vasut melletti földeken olajfestékes, öles és annál is még nagyobb, két falábra emelt reklám táblákra van a szivar alakja rézsutos helyzetben festve. Sűrűn esik a tekintet a táblákra, melyek egymást egy mértföldről kiabálják. Megízlelem a Cremó t, félreégés, nem tetszik, az amerikai dohányban lévő fanyar erősséghez nekünk szokni kell, de láttam félig elszítt, földhöz vágott Cremó szivart, borszivarat, mint az erdélyi mondja, akárhányat. Kérdezek egy amerikait, vajjon mire jó ez a reklámvagy s kifizeti-e magát ez a nagy hühö? Bizonyára, mondja ő s azzal folytatja a beszédet, hogy reklám nélkül Amerikában nincs üzlet s igazat kell neki ad-

nom, mert ime, én is vettem Cremó szivart a hirdetések olvasása után. Igaza van. Sőt azt is mondta, hogy a fát, festéket és a vele járó munkát, mind megfizeti a dohányzó közönség. Azután cipő talpán gyufát lobbantott el az utitárs és rágyujtva beszélgetett tovább az amerikai szivarokról és dohányról, ajánlván néhány jobb minőségű fajt.

Kitekintek. Mosolygó verőfény. Mintha Bácskában járnánk. Beláthatatlan síkság, nyílt vidék, mezei utak. A kizöldült tarlón tehénescordák, lovak, juhok legelésznek, sőt szárnyas barom csipegeti az elhullajtott magot. Nagyobb falkák mint a mieink, nagyobb lábas jószág gazdaságok. A fáultetés is sűrűbb itt, erdőcsoportok láthatók mindenütt. A nyul, bőségben, elejtenek sokat. A vadászat évadján, vadhajszában, ezerszámra kerítik be, ütik agyon botokkal a fűgén felugró, hanyat-homlok rohanó tapsifüleseket.

Indiana állam Freeland nevű városában, közelébb betörök egy bankházat, az erős robbantó szer, dynamittal romboltak le, pénztárát is szétvetették s abból 20.000 dollárt vittek el. Mire összeszaladt a nép, a tetesek elfutottak.

Richmond (nem a virginiai) elhagyása után az Indiana államból a mezőgazdaságról nevezetes Ohio államba lépünk át, hosszan tartó ut után. Nehány határozatlan épület, paraszti ház a gazdája fukarságát vagy szegénységét hirdeti. Keskeny partu folyókat lépünk át, njonan keletkezett, könnyű anyagból épített városkákat hagyunk el, melyek érdekességgel nem várnak. Faluvégi, tanyaközi szemétdombok, békanyálas tócsák.

A Kolumbus emléket fentartó Columbus városhoz érünk, amely az állam fővárosa. Nincs még száz esztendeje annak, hogy ennek a néptelen helyén is őserdő volt. Megdőlt az a fejsze csatogására, város jött a sötét erdő helyére. Az indiánok szabad földjén, rövid

kelete alatt már több világváros van telepedve az őserdőtől elragadt területeken.

Az árnyak már ereszkedtek és leszállt a sinpár mellett az alkonyat. A pusztá már sötétségbe takaródzott, mikor a városban kigyulladtak a lámpák. Csak a fényes kiviágításból következtethetünk a város területi nagyságára, főutjának 11 kilométer hosszúságára. Muló harangszó a messzeségből.

Utszéli hircgombák bőven teremnek. Értesülök Ohio államnak Cincinnati városától a 20 mérföldre fekvő határszéli Pleasant Ridge-ben két hét előtt történt szerencsétlenségről, melyről a hír, futótüzként terjedt el ezen a vidéken. A községi iskolához tartozó, fából épült pinczeház pallója leszakadt, mikor a délelőtti iskolaszünet alatt, több 8—11 éves gyermek ott játszott. Kilenec leány gyermek a nehéz gerendafák sulya alatt azonnal meghalt, hat sulyosan, halálosan sérült meg, többen szenvedtek csonttörést, nyomorultakká váltak.

Hasonló eset történt — mondom nekik én — Massachusetts államban, amely felől jövök, North Adamsban, ahol egy mestergerenda tört el az új, lengyel templom felszentelésekor és a püspökkel, segédkező papokkal együtt 300-an a 20 lábnyi mély pinczébe hullottak, de csak néhány csonttörés történt. Mind a két eset az amerikai könnyelmű építkezésre vall. Bizony rászorulna az többször egy kis erősítő munkára.

A Pennsylvania Line-on örületes, óránként 107 kilométeres gyorsasággal haladunk a Vanclain rendszerű, négy hengerű mozdonyal. Szinte félelmetes azoknak, akik ilyen gyorsasághoz nem szoktak, de Amerikában az idő kétszeresen, sőt többszörösen pénz és azért nemely pályán legujabban 150 kilométeres gyorsaságra vitték már fel óránként.

Az Unio legrégibb, legnevezetesebb New York állam után legnépesebb, szénnel, vassal hővelkedő Pennsylvániába érünk. Gyárállam, mely ebben a tekiutetben

sorát lapunk f. évi január hó 17-én megjelent számában közreadtuk.

— **A nagyszebeni hadtestparancsnok közszönete.** A határkerületekben elhelyezett csapataink számára karácsony ünnepére rendezett adomány gyűjtés, a 12. hadtestparancsnokság területén, nagyszámban begyűlt használati és élvezeti tárgyak mellett január hó 12-ig 16.988 korona 49 fillérnyi összeget ért el, mely összegbe a hadsereg adományai is bele vannak érve. A befolyt összegekről szóló, részletezett kimutatás a hadtestparancsnokság irodaigazgatóságánál van elhelyezve, hol bármikor betekinthező. A kihirdetéstől elteltünk, mivel a legkisebb községek ezen mozgalomban, való részesedése által igen terjedelmessé válna. A beérkezett összegeket esetenként nyugtázzuk. Ezen uton is tehát Bosznia Hercegovina és Déldalmátországek megajándékozott csapatai nevében ufolag öszinte köszönetet mondok mindazoknak, kik ezen gyűjtésnél mint vezetők vagy adakozók közreműködtek. Legyenek meggyőződve, hogy a csapatok ezen hazafias mozgalomban a nép és haderő öszszetartozásának újabb jelét látják.

— **A Tulipán-Szövetség Magyar Védő Egyesület** közgyűlése jan. 24-én a városháza tanács-termében Novák Ferencz elnöklete alatt ment végbe. A közgyűlést választmányi gyűlés előzte meg, mely a folyó ügyeket intézte el és a pénztárt vizsgáolta meg. Az ezt követő közgyűlés több közérdekű határozatot hozott. Az ügyvivőség másfél évi működéséről tett jelentést, a működés főleg a közönség érdeklődésének ébrentartására irányult. Az egyesület bevételei 394.95. K tettek ki, kiadásai 192.66 koronát. A tiszta vagyon 202 K 33 f. A központ indítványára a fiókegyesületi közgyűlés ki-mondotta, hogy 1910-re vármegyei naptárt ad ki, mely-nek tartalma főleg az iparvédelemre fog kiterjeszkedni. A közgyűlés elhatározta, hogy az év folyamán fehérne-művarró tanfolyamot nyit, ha akellő anyagi eszközöket megszerezheti. A védőtábla terjesztésére, a Sorompó-li-ga felújítására, a naptár előkészítésére bizottság kül-detett ki. Foglalkozott a közgyűlés a régi Tulipán-Szö-vetség helybeli fiókjával való egyesüléssel, egyhangúlag örömének adott kifejezést, hogy a nevezett egyesület a régi Védő Egyesülettel csatlakozni óhajt, ami a közös czélok elérését nagyban elő fogja mozdítani. A városról eltávozott válaszmányi tagok helyett a választmányba megválasztattak: Fejér Gerő dr. és Körössy László. Az egyesület délután 5 óraker eszméi terjesztésére sikerült felolvasó-estélyt tartott. Bartalis József főgimn. tanár Mária Terézia közgazdasági eszméit ismertette kizárólag sikerült és gondos előadásban, azután Germán Erna kisasszony polgárisk. tanítónőjelölt szaválta nagy hatás-sal Felszeghy Dezsőnek „A fejedelem“ c. költeményét, Jovanovits Z. joghallgató „A találka“ c. monologot adta elő művésziiesen és élénken. A jelenlevők mind a közgyűlésről, mind a felolvasásról mély benyomással és

az Unio öszszes államai között az első helyet foglalja el. Köolaj, természetes légszesz termelés, mesés gazdaság. A sok szén, erőképzésen kívül kereskedésre szolgál. A bugyogó olajforrások a jótékony természetnek az áldása.

Most (1906. január) halt meg Birminghamban, 90 éves korában James Hinks, a petroleum lámpa feltalál-ója, aki arra 1858 ban szabadalmat kapott. A kettős égő is az ő tökéletesítése volt.

— Beláthatatlan rónaföld fekszik előttünk, mondja egyik utitársam.

— Tehát a betyár, lóra kapva, nekiszáguľdhat, szabadon futhat azon a lopott jószággal, válaszo-lom én.

— Még rosszabak az itteni emberek, mondja ő, mert a holttestet is ellopják a temetőből, ha érte vált-ságdíjat remélnék. Éppen az elhagyott Ohionak Cincin-nati városában történt a nyolczvanas évek végén, hogy az ottani szép temetőeknek a halottas házából ellopták a gazdag Stewart nagykereskedő tetemét. Egy gazdagon hátra hagyott özvegy asszony, nehogy ez az eset meg-ismétlődjék, megbolygassák férje nyugalmát, aczélsir-boltot építtetett az elhunyt férjének, villamos jelző ké-szülékekkel.

Ezenközben leszállt az alkonyat, a földre borult sötét éjszaka elvesz mindent a szem elől. Lámpa fénye mellett tanulom a leczkét Pittsburgról és a vas-gyárról.

Késő, vaksötét éjszakába nyult az idő. Éjféľ után két óraker, a pályaszínen zöld és vörös villamos sze-mek pislogása között robogunk be a pittsburgi állomás üvegtetős csarnokába. Meglep, hogy a vasuti étterem zárva van.

Aludt a város. Hova tudok menni most? ziman-kós éjnek az idején. Megvárom itt, míg a lámpák vil-lam szemei becsukódnak. Betekintek addig a váróte-

rembe. Bóbiskoló embereket találok ott. Az éjjeli uta-zás nagyon megviseli az emberiséget. Öröľjük az éle-tünket. Hány és hány millió ember éjjel nem alszik, dolgozik, utazik. Még nem jutottunk el oda a vasu-tainknál, hogy a szegényebb sorsu ember is, mindenki éjjeli nyugalomra dölhetne. Nem jut mindenkinek drága Fulmann Sleeping-carra s így a testi erősség, az egész-ség fogy, fogy, satnyul az ember, mikor az éjszakából is napot akar kihozni. Különösen áll ez Pittsburg la-kóira nézve, akiknek máris rövid életük van a füstös városban, 35, 40 esztendő, aki 60 éves, az már na-gyon öreg.

Ettől a helytől, amerre járunk, az Erie-tóig van a föld legnagyobb petroleum telepe. Uj városok keletkeztek az egész vonalon sok százezer munkás számára.

St. Louisban, a világkiállításon, a Mississippin, a merre az elmúlt héten jártam, mindenütt nagy hőség volt, kisült, kiégett az anyaföld, az emberek vászonru-hában jártak, amerikai módra levetették a kabátjukat, itt pedig, a pittsburgi indulóházban már légszeszszel fűtötték a váró helyiségeket, irodákat. Ilyen nagy itt a hő ingadozás. Igaz, őt államon röpült keresztül ma a szárnyasan rajzolt vaskerek, de csak két szélességi fok-kal mentünk feljebb, mert St. Louis körülbelül a 39 ik, Pittsburg a 41-ik szélességi fok alatt van. Európában ez, Sardinia sziget hosszának felel meg.

Mikor a nap hajnalra kelt, felhasadó reggel el-hagytam az indulóházat, de a nap csakhamar elbűjt, felhők mögé rejtőzött, az idő csepergős, esőre hajló lett. Elszontyolodtam, mikor láttam, hogy az éj sötétét csak szürkűlő reggel váltotta fel, ólomszínű volt az ég s így nem bíztam az őszi nap szépségében, pedig az utazó ember a tiszta, fényes napot szereti.

azzal a tudattal távozhattak, hogy a hazai ipar pártol-lását abbanhagyni nem szabad. A közgyűlés iránt a budapesti középpont is érdeklődött, képviselőt csupán azért nem küldött, mivel ugyanazon napon még két vidéki városban kellett a megbízottaknak megjelenniök, a hová korábban ígérték megjelenésüket. A középponti elnökség a közgyűlést a következő sürgönnyel üdvö-zölte: „Tulipán-Szövetség Magyar Védő Egyesület köz-gyűlése alkalmából fogadja az egyesület öszinte üdvöz-letünket, áldás legyen kitartó munkájukon. Központi elnökség.“

— **A messinaí szerencsétlenekért.** A város hatósága az országos segélybizottság megkeresésére könyöradomány gyűjtést végzett a napokban a messinai szerencsétlenség alkalmával megmenekült embertársaink-ért. A gyűjtés fényes eredményt mutat. Összesen 8 iven gyűjtöttek. R o s k a József rendőrfőkapitány gyűjtő-ívén öszszegyűlt: 90 korona. Dr. R o s k a Miklós városi tanácsos gyűjtése: 233 korona. U j h á z y Béla városi tanácsos gyűjtése: 103 korona. Dr. F r ö l i c h Gyula kir. törvényszéki jegyző gyűjtése: 74 korona 10 fillér. Dr. F i s c h e r Tivadar ügyvéd gyűjtése: 26 korona. Dr. V e l i k á n Kamil ügyvéd gyűjtése 7 K. B a l l a István áll. elemi iskolai igazgató gyűjtése: 20 korona 40 fill. és C s e c s k e d y József városi pénztárnok gyűjtése: 8 korona 50 fillér. — Szerdán e hó 27-én társas öszszejövetel volt a Hungária kávéház éttermében, hol 185 korona gyűlt öszsze. A város hatósága ezuton is hálás köszönetét tolmácsolja S c h e n h e n s t a l Viktor cs. és kir. vezérőrnagy urnak, ki — tekintve a nemes czélt — szíves volt a katonazenekart ingyen a társasvacsorára átengedni. A zenekar vezetője D w o r z s á k karmester ez alkalommal is kitett magáért, szebbnél-szebb darabokat adva elő a katonazenekarral. Az öszszes gyűjtés eredménye eszerint 737 korona.

— **A Kath. Legényegyesület** III. népszerű előadása ma vasárnap jan. 31-én d. u. az Európa szálló disztermében lesz. Müsora: 1. Az erdélyi fejedelemségről előadást tart: Bartalis József főgimn. tanár. 2. A mai szobalány. Monolog. Irta és előadja: Popeszku Irén. 3. Magyar népdalok. Czigányzene kíséret mellett éneklí: Bihari Béla, főgimn. tanár. Belépő-díj: 20 fillér. Kezdeté d. u. 5 óraker.

— **Széchenyi-bál Pesten.** Már a mult évben fölkellette az egész ország érdeklődését az a rendkívül nagyszabású és díszes farsangi ünnepség, melyet a fő-városban Széchenyi-bál neve alatt tartottak meg. Az idén azonban a mult évi sikert is fölűlmutlja a Szé-chenyi-bál, mely már azzal is kilépett a fővárosi bálók sablóno sorából, hogy az egész ország előkelőbb tár-sadalmából került ki majdnem másfélszáz háziasszo-nyának díszes sora. A február 6-án tartandó bálnak, melyen Izabella és Augusztá főhercegeasszonyok és József főherceg a főuri világ legelőkelőbb társasá-

gaival együtt jelen lesznek, az kölesönöz az idén érde-kességet, hogy a lányok mind ibolya dísszel jelennek meg, lehetőleg lilaszínű ruhában. A fővárosi Vigadó hatalmas méretei erre az estére ritka látványosságot nyujtanak: a lilaszínű szőnyegek és drapériák mellett a pálmaligetek, a nagyszabásu király emelvény, melyen a főhercegeasszonyok foglalnak helyet, ép ugy, mint a főhercegeasszonyok fogadó- és teázó-termének pazar berendezése. A bál élén Andrassy Tivadarné grófnő, Apponyi Albertné grófné és Batthyány Lajosné grófné vezetőháziasszonyok, Széchenyi Béla gróf, koronaőr, Esterházy Móricz, ifj. Majláth György, Pallaviczini György, Sigray Antal, Széchenyi László és Wenkheim László grófok állanak, míg a rendezést Dobay István dr. elnök és Schandl Károly dr. másodelnök vezetik. Művészbizottság gondoskodik a bállal kapcsolatos ma-gyar iparművészeti kiállítás rendezéséről is. A fényes vedégek fogadtatását apródok, diszruhás hajduk és kűrtösök teszik változatossá, míg a bevonulásnál Tarnay orgonaművész játszik harsonásoktól kísérve. A csárdá-sokra Radics Béla bandája játszik, a keringőkre pedig a honvédszenekar játsza ezuttal először lovag Dobrzy-nieczki ez alkalomra átdolgozot Széchenyi keringőjét. A bál hatalmas méretű s művészi plakátot bocsátott ki, mely városunkban is látható. Ugy értesülünk, hogy az ország minden részéből szép számmal készülnek a bál-on részt venni. A bálelnökség a tulzsufoltság elkerülése végett csak korlátolt számban ad ki jegyeket. A pá-holyjegyek már a meghívó kibocsátása előtt elfogytak. A bál-iroda Budapesten, Ráday-utca 16. szám alatt van, február 5-én és 6-án pedig a Hungária szállodában. Az előreláthatólag jelentékeny tiszta jövedelem felét az Országos Háziipari Szövetség népipart pártoló czéljaira, felét az egyetemi ifjuság Országos Széchenyi Szövet-ség népjóléti alapjának a czéljára, egy hányadában az ajkai bányaszerencsétlenség s egy hányadában az olasz földrengés károsultjai javára fordítják.

— **A Kath. Legényegyesület színielő-adása.** Febr. 7-én lesz az idén a Kath. Legényegyesü-let táncmulatsága színielőadással egybekötve. Ezuttal Csiky Gergely híres színművét a Nagymamát fogják a közönségnek bemutatni. Nem kell a figyelmet külön föl-hívnunk a munkálkodó egyesület vállalkozására, mert a közönség úgy is tömegesen szokott részt venni minde-nen, amit a Legényegyesület rendez. Meg vagyunk győ-ződve, hogy az idén is a kath. Legényegyesület bálja egyike lesz a legsikerűltebb táncmulatságoknak. Itt ad-juk a meghívót: A Gyulafehérvári Kath. Legény-egyesü-let f. év február hó 7-én, vasárnap, az Európa szálló nagytermében táncczal egybekötött színielőadást ren-dez. Belépő díjak: I. hely 1 kor. 60 fill. II. hely 1 kor. 20 fill. III. hely 1 kor., Állóhely 80 fill. Felűlfizetéseket hálás köszönettel fogadunk s hirlapilag nyugtázuňk. A zenét Ampovics Béla zenekara szolgáltatja. Kezdeté pont 8 óraker. Színre kerül: A nagymama, színmű 3 felvonásban. Irta Csiky Gergely. Személyek: Szerémi grófnő Bigner Ida, Ernő, unokaja Szilágyi József, Ör-kényi báró, nyug. ezredes Oprea Gyárfás, Kálmán, Pi-roska rokonai Maninger Viktor, Tóth Ida, Timár Karo-lin nev. intézeti igazgató Semsch Józefa, Márta Gál An-nuska, Langó Szerafine, Tódorka Szilárd tanárok: Deutsch Jolánka, Szotyori József, Janka, Vilma, Berta, Margit, Katicza intézeti növendékek: Tost Erna, Tost Olga, Diószeghy Ilonka, Molnár Iluska, Harmat Mariska, Koszta Sámuel, nyug. ev. tábóri lelkész: Letang Miklós, Galambosné, a grófné gazdasszonya Szinyi Jolánka, Pinczér Balázs János. Az előadás után táncz. Jegyek előre válthatók Schäser F. könyvkereskedésében.

— **A gyulafehérvári ipartestület előljá-ró-sága** folyó hó 25-én tartotta meg január havi rendes ülését Baumann Arnold elnök, Schäser Ferencz alelnök, Müller Lajos pénztáros, Csejdy Lajos, Bürger Mór, Pápiu Viktor, Pocker János, Hermann Péter, Udvary József előljárók, Bartha Sándor és Szrága Ede számvevők je-lenlétében. 1—72 iktatói számok alá beérkezett ügyek tárgyalása közben, az uj ipartörvény tervezet II-ik részének sérelmesrendelkezései ellen készítenő észrevétek elkészí-tésére bizottságot küldött ki, mely bizottság f.évi február hó 1-én kezdí meg működését. Bizottságot küldött ki az előljá-róság arra nézve is, hogy az iparosoktól adatokat gyűjtsenek a villamos áramnak a napali órákban is leendő kiszolgáltatásához, mire a villamos részvénytársaság bu-dapesti igazgatósága 841. számu leiratában az áram kiszolgáltatását megígérte s azon esetben, ha kellő számban jelentkeznek az azt igénybe vevők, üzleti nyereségtől is elfog tekinteni. Ez uton is felhívjuk érdekelteket, hogy ebbeli ígé-nyeiket február hó 15-ig az ipartestületi irodában, d. u. 1—3 óráig, jelentsék be. A betegsegélyzőtörvény módosítása tárgyában szer-kesztett memorandumnak, az országos monstre küldöttség

által Justh Gyula képviselőházi elnöknek január hó 29 én történt átadása alkalmából megkereste dr. László Mihály városunk orsz. képviselőjét, hogy ezen küldöttségben, a gyulafehérvári iparosok nevében, részt vegyen. Végül tudomásul vette a pénztáros azon jelentését, hogy az 1908. évi számadást elkészítette s annak felülvizsgálatával a számvéveket megbizta.

— **Iparos olvasóköri hírek.** Az Ip. olvasókör f. hó 28-án tartotta ez évi II-ik választmányi gyűlését. E választmányi gyűlés egyúttal előkészítő értekezlete is volt a február 7-én d. u. tartandó rendes évi köz- és tisztújító gyűlésnek. Elfogadtattak az egyesek általt viselt tisztviselői állásokról való lemondások. Megalakult az évi számszámadásokat felülvizsgáló bizottság. E választmányi gyűlés köszönetet szavazott azon hölgyeknek és uraknak, akik a „Páholý“ című szindarab előadásánál oly kitartó buzgósággal közreműködtek. Öröndetes tudomásul vette a vál. gyűlés T. Szabady Károly úr Misselbacher cég vezetőjének azon szíves áldozatkészségét, hogy t. i. néhai Sárdy Miklós úr volt Ip. olv. kör elnök emlékére a Szalay-Baróthi korvinkötésű 4 kötetes Magyarország történelem milleniumi kiadását a kör könyvtára gyarapítására ajándékozta. Öröndetes tény az is, hogy a kör ez évi büdjét egy pár száz korona készpénzzel zárta, nem számítva bele ebbe a behajtható hátrálékos tagsági díjakat.

— **Nyilvános köszönet.** A helybeli Iparos Olvasókör választmánya egyhangú határozata és megbízása kapcsán ezúttal hálás köszönetemet fejezem ki úgy a magam, mint a fenti kör nevében Szabady Károly urnak, a Misselbachercég vezetőjének azon áldozatkészségeért, hogy az olvasókör könyvtárát 72 korona értékű („Magyarország története“, Szalay—Baróthi-féle kiadás, 4 kötet) könnyűvel gyarapította. Gyulafehérvár, 1909. január 28. Balla István, elnök.

— **Adóbevallási izek benyújtására** hívja fel a városi hatóság III. és IV. kerületi adó alá tartozókat és mindazon tőkeamatot adózókat, kik valloási izeiket eddig be nem adták, mert ellenesetben a késedelmezők nemcsak meg lesznek bírságolva, de adójuk hivatalból fog megállapíttatni.

— **Kristalin.** Aki ezt a kiváló szépitőszert csak egyszer is használta, az sohase fog más szerrel kísérletezni, hogy bőréthigiénikusan ápolja. A Kristalin egy növényekből összeállított kristálymassza, mely a bőrt fiatalítja és szépit. Szeplők, vimmerlik, májfoltok s minden arcztisztátalanságok rövid időn belül eltűnnek. Egy üvegdoboz ára 3 korona. Próbadoz 50 fillér. Kapható mindenütt. Postán naponta küldi szét a vezérképviselet: Budapest, Borossutca 91.

IRODALOM.

* A „Magyar Fürdőkalauz“ 1909. II. kiadása szokatlanul diszes kiállításban, a napokban hagyta el a sajtót. Az ügyesen összeállított, könnyen áttekinthető, házagpótló munka, magyar és német nyelven illusztrálva részletesen ismerteti a magyar fürdőket, gyógyhelyeket, nyaralótelepeket, szanatóriumokat, víz- és mágangyógyintézeteket, nemkülömben a hazai ásvány és gyógyvizeket. Erdős József, a munka szerkesztője igazán dicséretes és sikeres munkát végzett, amidőn szakavatott tollal és nem mindennapi rutinnal vette kezébe a hazai fürdők eddig selejtes irodalmának ügyét, produkálván olyat, aminőt eddig sajnálattal kellett nélkülöznünk irodalmunk ezen ágában. A nélkülözhetetlen diszmunka szerkesztője valóban megérdemli a legteljesebb elismerést ezen hazafias vállalkozásáért, mert a munka hivatva van arra, hogy a nagyközönség előtt helyes világításban mutassa be a magyar fürdőket és ezáltal gátat vessen a magyarságtól a külföld fürdőibe és külföldi ásványvizekért kiözönlő sok milliónak. — A diszművet, mely határozott nyeresége irodalmunknak, ajánljuk figyelmébe minden érdeklődőnek, különösen pedig azoknak az illetékes köröknek, akiknek hivatásuk hazai fürdőink ügyét elősegíteni. A diszesen be-kötött munka az ország valamennyi vasuti és hajófülkéiben, orvosoknál, egyletekben és nagyobb szállodákban nyer díjmentes elhelyezést. A diszmunkát bárkinek is ingyen küldi meg a „Magyar Fürdőkalauz“ kiadóhivatala, Budapest, Eötvös-utca 36. I. 9.

Nyilttér.

Menyasszonyi selyem

170 K.-tól egészen 22.70-ig méterenkint, minden színben, bérmentve és megvámolva házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Szoptató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használata által.

Kimerültség megszűnik,

Emulsió vásárlásnál a SCOTT-féle módszer-véd-jegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

s a csecsemő rózsásabbá, vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

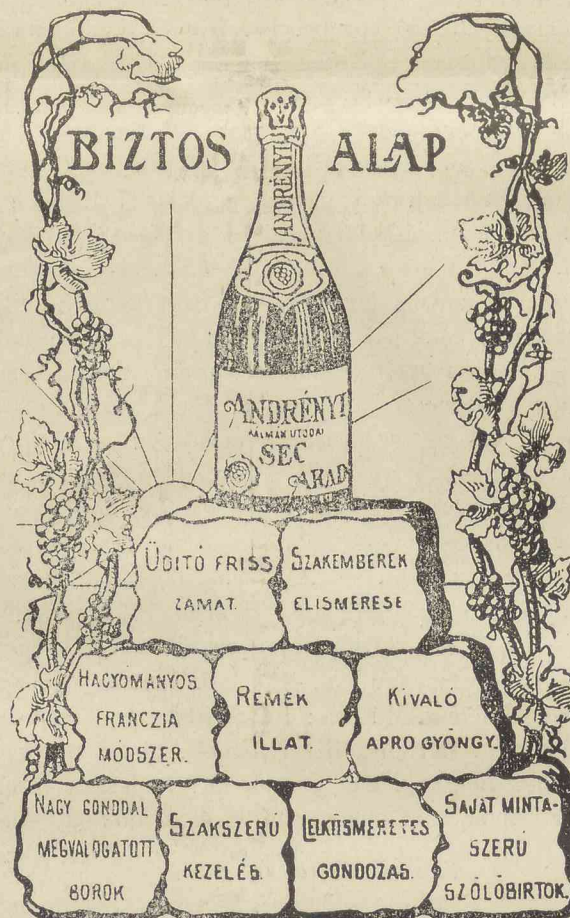
Az anyaságnak bármily válságos perczében, a

SCOTT-féle Emulsió

erőt kölcsönöz, bátort, s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Kapható: minden jobb vendéglőben, kávéházban és fűszerkereskedésben

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész szurnak Sepsiszentgyörgy. „Csuzosbántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsölése jó hatásnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.”

KOSSUTH FERENCZ.

Szamos elölkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdités frissit, Megóvja a testet a hidegkáros befolyásától, Massagehoz (gyuró-kenő-kura) fellettel ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszaggyatás és minden nemű meghűlésből eredő bajok ellen.

A székelyhavasi „INDASZESZ“ össze nem tévesztendő más sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ“ székelyhavasi gyógyfüvek-ből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyszer különlegessége.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt.

Sz. 22—1908. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. illetőleg az 1908. évi XLI. t. cz. 19. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. I. 143/3. számú végzése következtében Dr. Adorján Samu gyulafehérvári ügyvéd által képviselt dícsőszentmártoni Komáromi Sándor javára 196 K. 86 fil. s jár. erejéig 1908. évi június hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2381 K. becsült következő ingóságok, u. m.: üzleti berendezés, butor stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1909. évi V. 18. számú végzése folytán 196 kor. 86 fil. tőkekövetelés, ennek 1908. évi január hó 31. nap-

jától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 60 kor. 10 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Gyulafehérvárt leendő megtartására 1909. évi február hó 8-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni. Gyulafehérvár. 1909. évi január hó 16. napján. P a p p K á r o l y, kir. bír. végrehajtó.

Sz. 10419—1908. bányá.

Hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint bányabíró-ság közzé teszi, hogy Mátrai Ferencz felperes, Csibíán Simon, Ádám Péter a Sándoré, Paskeu Pastycz a Vazulé, Anka János, Kolozsvári Nándor, Farkas Dániel, tekerői gör. kel. egyház, Tirzeu Pál gyámsága alatti Tirzeu János, Miklós és Mária kiskoruak, mint Tirzeu Péter a Jánosé örökösei, Bora Miklós, Bora Áron, Mihelczán Józsefné sz. Bora Ilona, Bora Oana f. Dászkal, Bora Péter és Sgyira Miklós gyámsága alatti kiskoru Sgyira Viorel, János, Ilona, Rebeka, mint Bora Péter a Vazulé örökösei, Deák Simon, Paskeu Pastyczné szül. Máty Éva, Lőzing János, Csibíán János és Rádu Péter a Kandiné, alperes között fennálló vagyonközösség megszüntetése céljából a visszarverést Csibíán Simon, Ádám Péter a Sándoré, Paskeu Pastycz a Vazulé, Anka János, Kolozsvári Nándor, Farkas Dániel, tekerői gör. kel. egyház, Tirzeu Pál gyámsága alatti Tirzeu János, Miklós és Mária kiskoruak, mint Tirzeu Péter a Jánosé örökösei, Bora Miklós, Bora Áron, Mihelczán Józsefné sz. Bora Ilona, Bora Oana f. Dászkal, Bora Péter és Sgyira Miklós gyámsága alatti kiskoru Sgyira Viorel, János, Ilona, Rebeka, mint Bora Péter a Vazulé örökösei, Deák Simon, Paskeu Pastyczné szül. Máty Éva, Lőzing János, Csibíán János és Rádu Péter a Kandiné árverési vevők ellen elrendelte.

Az árverési feltételek a következők:

I. Árverés tárgyát képezi: a bányakönyv VII. kötet 271. lapján bejegyzett Mária vagy Baia Akra véd-névi bányatelek és ennek a 36. tétel alatt a 9463—897. számú végzés szerint történt kiegészítése.

II. A visszarverés egyetlen határidejéül 1909. évi márczius hó 2. napjának d. e. 10 órája tűztetik ki Nagyalmas községben a község házába, a mikor az irt ingatlanok a becsáron vagy azon alól is a legtöbbet ígérőknek fognak eladatni.

III. Kiküldési ár a biróilag megállapított 18000 korona becsár.

IV. Az árverezni kívánók végrehajtató kivételével kötelesek a becsár 10%-át vagyis 1800 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bantpénzül a kiküldött árverező biztos kezéhez letenni vagy annak birói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni, mert különben árverezésre bocsáttatni nem fognak.

A bantpénz a vételár utolsó részletébe fog beszámíttatni.

V. A vételár két egyenlő részletben fizetendő le a gyulafehérvári kir. adóhivatalhoz és pedig az első részlet 30 nap alatt, a második részlet 60 nap alatt az árverés határnapjától számítva s a vételár részletei után vevő 5%-os kamatot köteles fizetni.

VI. Az elárverezett ingatlanok birtokába vevő az árverezés jogerőre jutása idején lép be s ettől kezdve őt illetik annak hasznai, de viselni is köteles annak terheit a vásári illetékekkel együtt: a tulajdonjog azonban javára csak a vételár teljes lefizetése esetén fog bekebelezettni.

VII. Ha a vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, bármelyik hitelező vagy végrehajtást szenvedett kérelmére az általa megvásárolt ingatlan újabb becsü nélkül egyetlen határidő kitézése mellett a becsáron alul is újabb árverés útján a legtöbbet ígérőknek a vevő veszélyére és költségére el fog adadni, felelős lévén az általa ígért árért és minden kárért, a többletre pedig igényt nem tarthat.

VIII. Az árverési feltételek ezen bíróság irattárában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, a jelzálogos hitelezőkről pedig ezen bíróság tlkvi hatóságánál szereshető felvilágosítás.

IX. Amennyiben jelzálogos hitelezők beléegyeznek ezeknek követelése a vételárba betudható s azokat vevő a vételár erejéig a bíróság utalványozása szerint átválalni köteles.

Felhivatlak mindazok, kik habár külön értesítést nem is vettek, magokat a nyilvánkönyvbeli bejegyzés által az eladandó ingatlanokra jelzálogi jogot nyerteknek vélik, hogy azt az eladásig annál bizonyosabban bejelentsek, mivel ellenesetben csak maguknak tulajdoníthatják, ha a vételár felosztása az ő hírok nélkül fog megtörténi, ha emiatt amennyiben a vételár kimerítettnek, ki fognak zártni.

Végül felhivatlak mindazon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen bíróság székhelyén vagy annak közelében laknak, hogy jogaiknak a vételár felosztása alkalmával megóvása végett ezen bíróság székhelyén megbízottat rendeljenek, s az eladás előtt azoknak nevét és lakását bejelentsek, mivel ellenesetben azok részére, kik ezen bejelentést elmulasztják, az ő veszélyekre és költségekre hivatalból fog képviselő nevezetn, kinek kezéhez a további kézbesítések eszközöltetni fognak.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint bányabírósnak 1909. január 2-án tartott üléséből.

Korbuly,
elnök.

Olvashatatlan aláírás,
jegyző.

Szőlő-oltvány

és vesszőből nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm meg, aki ezimet tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű **DE-LAVARE**-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Czim:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardioszeg.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy székszorulásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése, gyomorfájdalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az undorító ízű keveréket, pillulákat, teákat, vagy keserű vizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hányta.

Most szükségtelen magát sauyargatni, mert az

INDA-CZUKORKA

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha evés előtt megeszik 1 vagy 2 darabka Inda-czukrot akkor bármily erős székrekedése is van, azt görcsök és erőlködési fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig evés után bevesz 1 darabka Inda-czukrot akkor gyomra kitűnően fog emészteni s étvágya hatalmasan fog gyarapodni és székszorulása sohasem lesz. Ha gyomrétést, savanyu felbőfögést érez, 1 darabka Inda-czukur azonnal megszünteti azt. Azok, kik tulságosan elhíztak és karesubbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-czukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda-czukur a legjobb gyomorszabályozó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomor rendes működése képezi, mert ez veszi fel a táplálkozásra szánt ételeket és italokat s azokat megemészelve vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk állandóan Inda-czukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

KAPHATÓ MINDENÜTT!

Ára 1 tekercsnek (10 drb) 40 fil.

Készíti: **Balázsovloch Sándor** sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszer-tára és székelyföldi gyógytermékeket feldolgozó szaklaboratoriuma, SEPSISZENTGYÖRGY.

Középponti raktár: **Bpest, VIII. József-u. 35—37.**

Világkiállítási St. Louis 1907.

„Grand Prix”

Jobban tisztít, mint más fémisztítószer.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt
Caspari Frigyes és Tsai
Medgyes, (Nagyküllőmegye)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai ezikkeiket, u. m. magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pösméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földi-epret, diszcserejéket, gyümölcsfa vadonczukokat, sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsákat stb. stb.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

A Gyulafehérvári Kalauz megjelent és kapható: Papp György: könyvnyomdájában: Gyulafehérvárt. = Egy példány ára 50 fillér.

Köhögés, rekedtség s hurut ellen nincs jobb a

Réthyféle **cukorkánál**

Vásárlásánál azonban vigyázzunk, és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

**** Csak RÉTHY-félét fogadjunk el! ****

CZIMBALMOK.

Hangfokozó pianó-pedálu czimbalmok a jelenkor legtökéletesebb czimbalmái.

Leírást és árjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek a feltalálók és egyedüli készítőik

KOMÁROMI M. ÉS TÁRSAI
első magyarországi magy. kir. szab. hangfokozó és pianó-pedálu czimbalomgyár Nagymaros-Visegrád. Levélczim: **NAGYMAROS** (Hontmegye.)

DOHÁNYZÓK!!

Tegyetek próbát a

Roselle
egyedüli édes ízű

cigaretta-papirossal.
Kellemes édes ízével eltünteti a dohány maró nikotinját.

Szőlő-oltványokat

szállít. fajtisztaságért jótállva, legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Külföldi első szőlőoltvány telep tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**

Medgyes, 82. sz. (Nagyküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Köszönet

Belföldi szenek
Porosz szén
Karwini szén
Osztraii kővesszén
Koks
Brikett
Faszén

Köszönet

Szállít waggonszámra, valamint évi kötésre

Klár Andor

ezég

Debreczen,

Miklos-utca 23. szám.

Telefon inter-urban: 415.

Sürgőnyezim: Klár Andor.

Kérjen ajánlatot!

Mészet

Kizárólag fával égetett biharmegyei (Élesd-Rév-Mezőtelegd) fehér darabos mész. Évi termelés 1000 waggon.

Mészet

FIGYELEM!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökerez oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

CZIM:

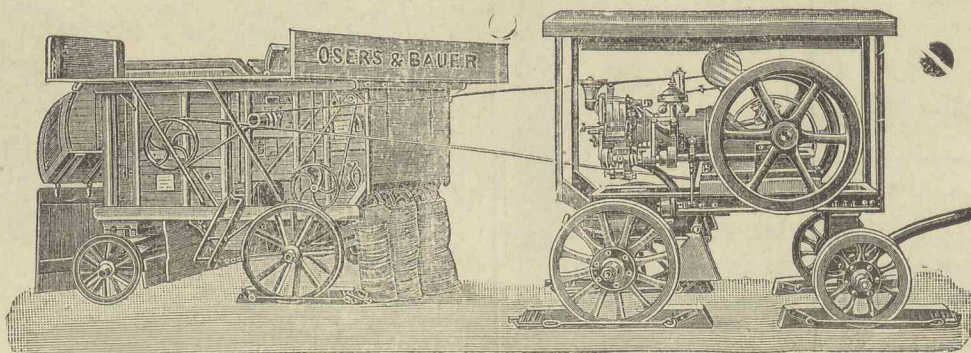
Szigyártó Nagy Mihály

FELSŐEGESD, Somogy megye.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18. WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81-83/a.

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szivógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemköltség óra-lóerőnként 2—3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű, szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és társai Szász-vesszős 8 HP. cséplő szerelvény. Papp János Iháros-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál, Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos, Pásztó 75 HP. szivógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajd. Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajd. Mocs, Kolozsmegye HP 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvgyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Frölich Gyula, Vlád Miklos, Nagy Endre gyógyszerárakban.

NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kováts József gyógyszerárakban.

LEGNAGYOBB-SZÖLŐLTIVÁNYISKOLA

AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP

NAGYOSZ

TORONTAL M.

TERJEDELMÉ 500 KAT.HOLD

KESZLET SOK MILLIÓ

ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

4 ministeri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól, 20—06.
2. A kopenhágai belügyminiszter úrtól XII. 20—06.
3. A hesseni nagyhercegség-ségnél a belügyminiszter úrtól IV. 13—07.

RATIN mint legbiztosabb egér és patkányirtó-

szer van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkánybacillus 3 K., 1 adag egérbacillus 1.80 K. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja

„Ratin” bakterológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedűrsága Haan Béla Budapest, VII. ottentiller-utca 26—15

Még azokat is, akik éveken át más használtak, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háztartástól várni lehet.

Őre az egészségek, fertőtleníti, erősíti, és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint a szájvíz, haj- és bőrápolószert.

== Szükséges minden háztartásban! ==

Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2

koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétté vagy a pénz előzetes beküldése után:

KOSMOSlaboratorium GYŐR.

== Kapható mindenütt! ==

Főraktár Gyulafehérvárott:

lfj. **Baumann Nándor** úrnál.

AKI

magát és gyermekeit

köhögéstől

rekedtségtől, náthától, nyálkásságtól, gégehurutól, görcs- és számar köhögéstől megóvni akarja, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlt

Kaiser-féle Mell-Karamellát

a három fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány erről.

Csomagja 20 és 40 f., Doboza 80 f.

Kapható: **VLÁD VIRGIL** gyógyszerárakban Gyulafehérvárt.

MACH-féle szabad.

egészségi nadrágtartók

Urak részére: 50, 75, 100, 140 190 kr. Gyermekek részére: 35, 42 és 50 krért. !! Mindenütt kaphatók !!

Egészséges, kényelmes viselet, mivel a

nadrágtartók erős, rozsdamentes csatlakozóknak és minden testmozgáshoz alkalmazkodnak (1. ábra), különösen pedig azért, mert a nadrágtartók kitérő, nyújtható, színtartó anyagból készülnek.

Nem veszítünk többé gombokat mert a nadrágtartót sohasem kell legombolni (1. ábra), így tehát a gombok a folytonos ki- és begombolás vagy csavarás által nem szakadnak le és a gyors öltözködés is lehető.

Különösen ajánlatos minden nadrághoz egy garnitúra rezerva csatolót (2. ábra) 10 krajcárt beszerezni és

azokat a nadrág fel-függesztő (3. ábra) gyanan-használni ami által elérhető az, hogy vasalás nélkül is megtartsa a nadrág eredeti alakját hogy **sima, ranc nélkül** legyen.

Gyáram a legmodernebbben van berendezve és roppant számban gyártom a nadrágtartókat, amelyek nemcsak minőség szerint a legjobbak, de **25 százalékkal olcsóbbak is a közönségeseknél.**

Cs. kir. szab. nadrágtartó-gyár

FR. MACH, BRÜNN.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. **Misselbacher J. B.** cégénél.